

slag, Nr. 24 til § 14, blev i Gaar motive-ret af det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (Bjerre), og det gaar ud paa, at man vil have Filialer rundt omkring i flere Købstæder, for, som det ærede Medlem udtalte, at man kan faa en billig Rente og slippe for at betale de store Provisioner, som nu maa betales til Bankerne. Senere hen i sit Foredrag udtalte det ærede Medlem imidlertid, at Nationalbanken ved disse Filialer selvfølgelig maatte kunne tjene noget, saaledes at de efterhaanden kunde opretholde sig selv. Deri ligger en Erkendelse hos det ærede Medlem af, at disse Filialer skulle have nogen Provision for at kunne bære sig.

Naar jeg ser paa de Filialer, der allerede ere oprettede, og særlig paa den i Odense, maa jeg sige, at den Nytte, vi have haft af denne Filial, omtrent er lig Nul — efter den Erfaring, jeg har gjort. Det, der var det ærede Medlems Mening, var særlig, at Landboerne og de større Sammenslutninger, Andelsselskaberne, skulde have Fordel af disse Filialer. I Odense have vi en stor Landbosparekasse, som har en Indskudskapital paa omtrent 15 Mill. Kr., staar under Statsens Tilsyn, har sin lovbestemte Reserve, har sin store Aktiekapital og har ikke i den Menneskealder, den har bestaaet, haft noget nævneværdigt Tab. Vi have prøvet at gøre Forretninger med Nationalbankens Filial derovre. Først prøvede man, da man bruger saadan noget som 4,000 Kr. i Smaapenge om Ugen, at faa Sedler byttet i Smaapenge i denne Filial. Dette maatte vi betale for. Man tænkte, at Nationalbanken dog maatte veksle Sedler i Smaapenge uden Betaling, og vi henledte Filialens Opmærksomhed derpaa. Ja, saa hed det sig, at det var for Omkostninger ved Forsendelse af Penge og andet. Det endte med, at man søgte til en anden stor, bekendt Bank og fik Forholdet ordnet paa en billigere Maade. I saadanne Sparekasser skal man ogsaa til Terminerne bruge betydelige Summer til de Laan, der skulle ydes. Vi have da prøvet at sætte os i Forbindelse med Nationalbankens Filial, og man har ganske vist kunnet laane en lille Smule billigere end hos andre Banker, men saa snart man skal afvikle Laanene, faar man igen et større Tab, end naar man søger til andre store og solide Banker. Resultatet er blevet, at vi ikke kunne bruge den Filial derovre. Og det er gaaet paa samme Maade med saadanne store Forretninger som Odense Svineslagteri. Det har ogsaa nu alene Forbindelse med en solid Bank.

At Nationalbanken ikke kan konkurrere med andre Banker, er egentlig ikke saa underligt. Hvis dette Ændringsforslag vedtages, skal Nationalbanken anlægge Filialer rundt omkring, men hele vort Pengevæsen er jo ordnet saaledes, at alle eller dog en stor Del af dem, der ere interesserede i Pengeomsætning med Banker, allerede ere i Forbindelse med de bestaaende Pengeinstitutter, saa at disse Filialer af Nationalbanken ikke kunne vente at faa flere Penge i Kasserne ude fra de paa-gældende Egne. De Forretninger, Landmændene skulle gøre, kunne de lige saa vel gøre med de store Banker. Disse Filialer kunne jo ikke leve af ingenting, hvilket ogsaa bevises deraf, at Nationalbanken vil have et ret betydeligt Tilskud aarlig for hver Filial, der skal oprettes, det vil sige, at den er klar over, at den foreløbig maa regne med Tab. Filialerne kunne selvfølgelig ikke være saa stedkendte som de i Forvejen bestaaende Pengeinstitutter, der have bestaaet i længere Tid og indarbejdet sig i Befolkningen og derfor langt bedre kunne bedømme de Folk, de faa at gøre med, og se, hvorvidt de kunne give dem de Laan, de ønske. En Filial af Nationalbanken vil være udsat for at faa med de usolide Forretninger at gøre, fordi den ikke altid kan faa stedkyndige Folk til Ledelsen. Og selvfølgelig skulde den gerne gøre nogle Forretninger. De Folk, der ikke kunne gøre gode Forretninger med de andre Banker, prøve — det kender man — alle mulige Steder, de prøve ogsaa i Nationalbankens Filialer, og derved kunne disse komme til at lide Tab.

Det ærede Medlem for Randers Amts 3die Valgkreds (Bjerre) udtalte i Gaar, at naar man købte en Hingst og gav 40,000 Kr. for den, skulde man gaa hen til saadan en Bank og øjeblikkelig kunne faa et saadant Beløb, hvormed man ellers kan komme til at vente en Dags Tid — det er jo da det højeste. Men hvis nu disse Filialer skulle ligge med saadanne Kassebeholdninger, er det noget, enhver kan forstaa uden at være bankkyndig, at saa bliver det ikke billige Penge. For det er ikke alene til Hingste, men ogsaa til alle andre større Foretagender, man skal kunne gaa hen og faa øjeblikkelig billige Penge udbetalte. Det kræver, at Filialen til enhver Tid har en stor Kassebeholdning liggende, som ikke giver nogen Rente, og det kan ikke blive billige Penge, man faar paa den Maade. Min Erfaring gaar i den Retning, at skal der bruges Penge lidt